

Unitárius egyházunk is hitből élt négy évszázad megpróbáltató viharai között. A tiszta jézusi hit adta Dávid Ferencnek azt a lelki és szellemi erőt, mellyel egyházunk megalapítója lett, és világhírességre hozta a jézusi evangéliumot. Ez a hit adta számára azt az erőt, hogy 1579. júniusában bár beteg, megtört testtel, de szilárd lélekkel Gyulafehérváron megálljon bírái előtt, szembe nézzen vádlóival s bátran kitartsa a megismert igazságot mellette; s börtöne falára pedig e mélyértelmű szavakat véssze fel: „A pápák kardja, a kereszt, a halál képe, semmi sem fogja az igazságot útjában feltartóztatni. Azt írtam, amit hittem s hiszem, hogy a hamis igehirdetők tanai holtam után össze fognak omlani.”

Hitből él a keresztény ember ma is. Kórházakban meggyőződhetünk, hogy hitből élnek a betegek — ... hisznek meggyógyulásukban. Ha nyitott szemmel járunk láthatjuk, hogy hitből erkölcsiség és humánus fakad. Ahol a hit tüze magasan lobog, ott a szeretet, a jóakarát, a megértés, a békesség egyre erősödik az emberek között. Mert a hívő ember hisz az erkölcsi értékek felsőbbrendűségében. Igyekszik megvalósítani és megélni azokat. Megnyugtató és a jövőre nézve biztató, hogy szerte a világon a hívő emberek sorában milliók kezdik hallatni szavukat erkölcsi és lelki értékeink megmentése érdekében.

Hitből fog élni ezután is a vallásos ember.

Nekünk ma élő felvilágosult keresztényeknek olyan hit kell, amelyből valóban élni lehet. Amely nem akadály, de lendítő ereje az életnek. Nem kerékkötője, de hajtó motorja nemes emberi cselekedeteinknek. Nem megbotránkoztat, de egyesít a szolgálatban. Nem fekszik keresztbe a haladás útján, de mint célra mutat a fejlődés felé. Ezt így nevezhetjük: hit az élet szolgálatában! Olyan hit kell, mely vidámmá teszi ébredésemet. Olyan hit kell, mely jóízűvé teszi munkámat. Olyan hit kell, mely éberebbé, lelkiismeretesebbé teszi hivatásteljesítésemet a gép mellett, szántóföldeken, irodákban, rendelőkben. Olyan hit kell, mely nem kiüti, de kezembe adja a könyvet. Olyan hit kell, mely megfékezi nyelvemet, lábamat, indulataimat, mikor rosszban járok. Olyan hit kell, mely nem elködösíti látásomat, de megnyitja szemeimet a látásra, füleimet a hallásra. Az ilyen hitből valóban élni lehet.

Pál apostol szerint „az igaz ember hitből él!” Ha igaz embereknek tartjuk magunkat vigyázzunk a hitünkre, hogy legyen az az élet szolgálatára. Amen.

KISS KÁROLY

ELKÖTELEZETTSÉG

Róm 1, 16a; 1 Kor 15, 58

Lapozom a könyvek-könyvét, a Bibliát. Keresem benne a tanítást, amely ez ünnepi alkalommal hozzátok és hozzám, mindannyiunkhoz kell, hogy szóljon, az állítmányt, amely életünk mondatának értelmét ad!

Olvasom a teremtés megragadó leírását, melyben az örök Lény, aki „volt, van és lesz”, akit mi Istennek és Atyának nevezünk — számbavevén a teremtett világot a jól végzett munka örömeivel — nem pihen, hanem tovább munkálkodik annak megtartásán, tökéletesítésén. Valami végtelen ragaszkodást, szeretetet érzek abban, ahogyan önmagának képét, hasonlatosságát indítja el a legtöbbre hivatott teremtményében, az emberben. Társat alkot, törvényt szab, élettered ad gyerme-

kének; fejébe értelmet, szívébe érzést; kezébe a munka képességét; szemének látása, gondolkodásának világossága mellé meg ad egy megtartó és teremtő erőt, a hitet.

Olvasom az életutat járó ember szenvedélyektől és szenvedésektől gyötrődő történetét; félelmét és bizonyosságát, rendületlen kitartását, hűségét és megtorpanásait. A próféták kiáltó, figyelmező szavait. Az izzó várakozással telt ember magatehetetlen vergődését, aki csodát vár, mindig mástól, aki kívülről várja életének, sorsának jobbulását.

És akkor megszólal egy szelídhangú próféta, a Názáreti Jézus, mely igazsággal, egyszerűséggel: Istenországa tibennetek van. Jöjjetek hozzám mindannyian, mert én vagyok az Úr, Igazság és Élet. Jöjjetek hozzám és én megtanítlak titeket, hogy az igaz élet igája terhes, de gyönyörűséges. Hogy a jobb, igazabb életért küzdeni kell, és az élet erre adatott. Légy szelíd és alázatos szívű, mint én vagyok; munkálkodó mint mindanyiunk Atyja. Ne akarj csupán múltó önmagad lenni, élj, küzdj másokért is, mert csak így válhatsz igazán emberré. Szeresd Istent, aki teremtett téged; szeresd az életet, melyet Tőle kaptál, a világot, ember-társadat, hiszen minden Őhozzá tartozik. Csak a szeretettel építheted az életet.

Olvasom tovább a názáreti próféta elárulásának, megcsúfoltatásának, szenvedésének történetét. A hozzá legközelebb állók megtorpanását, félelmét és szégyenét, majd a lassú öntudatra ébredést, a hit fellángolását. És megállok a megtért Saul, Pál apostol bizonyágtételénél, figyelmeztetésénél és biztatásánál, amelyet hoztam néktek ez ünnepi alkalomra: „Mert nem szégyenlem a Krisztus evangéliumát...” „Azért atyámfiai, erősen álljatok, mozdíthatatlanul, buzgolkodván az Úrnak dolgában mindenkor, tudván, hogy a ti munkátok nem hiábavaló az Urban!” „Mert nem szégyenlem a Krisztus evangéliumát.” Hát lehet-e szégyellni a jóságot, igazságot, a szeretetet? Hitünket abban, ami az embert felemeli, többre, tökéletesebbre vezeti? Milyen sokszor tapasztalhatjuk, hogy az ember éppen azt tagadja, szégyenli, ami a legtöbbet jelent számára. Sokszor szégyenkezünk igazán önmagunk lenni, mert más, idegen környezetbe kerülünk. Sokszor szégyenli a gyermek az ő becsületes, egyszerű, munkás apját, anyját, mert magasabb társadalmi körökbe került, holott épp az ő becsületes, áldozatos munkájuknak és szeretetüknek köszönheti felemelkedését. Sokan tagadják még, szégyenlik hitüket, ahogy a költő mondja: — „Mind fél, remeg, / hogy felismerik / ő volt, akit számító ősztonéből / kimentett, lélekké emelt a mélyből, / emberré tett a hit.” Váci Mihály

Mert aki a kötődés szálait Istenhez, szülőhöz, szülőföldhöz, néphez, hitéhez, anyaszentegyházához szégyenli, megtagadja, az magából azt tagadja, csúfolja gyávaságból, ami a legkülönb! Ady nem szégyenli faluját: „Ez itt a falu, az én falum / Innen jöttem és ide térek.” / József Attila nem szégyenli mosónő édesanyját. Benedek Elek nem szégyenli Jézus-tanítványságát. Ezt adja át örökségképpen fiának is: „Inkább maradjak szegény, semhogy a vagyon kiforgasson valómból. Inkább maradj te is szegény, aki jó szívvel ad egy darab kenyeret a nálánál szegényebbnek, semhogy duskálván a földi javakban, szív nélkül, az egész világ szemeláttára dobj kalácsot az éhezőnek... Lehet belőled nagy ember — és hadd legyen —, de szív nélkül, szeretet nélkül igazán naggyá nem leszel... S hogy hovatovább szégyenszámba megy, kinevetik azt, aki egészen egyszerűen szeretni képes... Hát ne félj, ne szégyellj szeretni, fiam!”

Pál apostol vall és sokan mások vele együtt: „Én nem szégyenlem a Krisztus evangéliumát!” Vajon azok a hívek, akik egyházunk tagjának vallják magukat, tudnak-e így bizonyágot tenni? És tudunk-e mi is mindannyian, akik itt vagyunk, minden körülmények között így vallani? Mert ebből a vallomásból hit, erő, bizo-

nyosság, meggyőződés árad. Az igaz ösvényre lelt ember áldott, szent bizonyossága, hogy csak így érdemes élni; ezen az úton való haladás ad értelmet az életnek. Azért, atyámfiai, erősen álljatok, buzgolkodván az Úrnak dolgában mindenkor, tudván, hogy a ti munkátok nem hiábavaló.

Munka, szolgálat, hivatásvégzés közben egy-egy kétséges pillanatban mindenkiben felmerül a kérdés: érdemes-e? Érdemes-e szívet, lelket, erőt és hitet, tehetőséget beleadva szolgálni egy ügyet, amelynek előrehaladása nem látványos, útja zökkenőkkel telített, sokszor megtorpanást mutat?! Húsz százada már, hogy szól a jézusi evangélium, figyelmeztet, mutatja az utat, s kétséges pillanatokban megdöbbenve kérdezzük: mennyivel lett jobb, boldogabb az ember? Mennyivel erősebb ma a szeretet, gyengébb a gyűlölet, nagyobb az önzetlenség és halványabb az emberi önzés? Több-e a megértés, egymás segítése, nagyobb-e a bizalom, mint oly sok esztendővel ezelőtt? Érdemes volt-e Jézusnak élnie, életét áldoznia; érdemes volt-e Saul megtérése, az apostolok vértanúsága, s rendre annak a sok embernek áldozata, akik az evangélium ügyéért éltek, munkálkodtak, szolgáltak?

Az elkötelezett hívő ember számára a kétségnek ezek a pillanatai arra szolgálnak, hogy még erősebb hittel, szolgálni akarással lépjen tovább. Még nagyobb erővel tudatosuljon benne, hogy szolgálatára szükség van. Szent meggyőződéssel érezze, hogy munkája nem hiábavaló. Hiszen milyen volna, milyenné válna az élet a jézusi evangélium és annak szolgálata nélkül? És miként a Ninivébe küldött Jónás sem láthatta, hogy szava egyik-másik szívében kicsírázik, csak Isten, ugyanúgy a mi munkánk eredményét is teljesen csak Isten láthatja, aki a mi bizodalunk és reménységünk.

Ahogy itt körülnézek, legtöbbitetek az egyetemes egyházunkban az evangéliumot munkáljátok, ki-ki az ő megbízása és tehetsége szerint. Szolgálatotokban az egy Istenünkbe vetett rendületlen hit vezet, a jézusi evangélium igazsága mellett szent bizonyosság, erős meggyőződés, népünk és egyházunk iránti ragaszkodó szeretet. Tudom, ti nem szégyenlitek Jézus evangéliumát! Munkáljátok hát tovább azzal a meggyőződéssel, hogy szükség van rátok, szüksége van népünknek, egyházunknak a ti munkátokra. És hogy áldott feladat a tiétek! Olyan ez, mint a kenyérmag vetése. A szántó-vető ember veti a magot és ha a jég elveri, árvíz, szárazság pusztítja, újra vet. Mert kell a kenyér! És kell az evangélium, a lélek kenyere, a hit kenyere, mert e nélkül, nem élhet az ember.

Aldja meg mindenható Istenünk a ti munkátokat, hogy ültessétek továbbra is áldott bizakodással gyermekeitek, unokáitok, embertársaitok szívébe az Isten és emberszeretetet magját, hogy az Isten gyermeke, erős hittel, bizalommal élje, építse életét. Egy próféta járt ezen a földön, aki egyedül mondhatta magáról: Én vagyok az Út, Igazság és az Élet, és aki utánam jön, nem jár sötétségben. Jézus az út, melyen járnunk kell, ő az igazság, melyet követnünk kell, ő az élet, melyet élnünk kell! Amen!

PATAKI ANDRÁS

ÉLETÜNK CÉLJA

Mt 5, 48; Fil 3, 12—14

Jézus nem ismerte a fejlődés elméletét, mely szerint az élőlények világa, és köztük az ember is, végtelenül hosszú útját járta végig a fejlődésnek, míg eljutott oda, ahol ma van. Figyelmét azonban nem kerülte el az a tény, hogy minden